

Tammi

Marian KEYES

*Mercy
Closen
mysteeri*

MARIAN KEYES:

Naura, Claire, naura
Lucy menee naimisiin
Rachelin loma
Vielä on toivoa
Sushia vasta-alkajille
Enkelit
Tarinan toinen puoli
Kuuleeko kukaan?
Hurmaava mies
Tuiki tuiki tähtönen
Peiton alla. Tarinoita kirjailijaelämästä
Mercy Closen mysteeri

Marian KEYES

*Mercy
Closen
mysteeri*

Suomentanut Liisa Laaksonen

Kustannusosakeyhtiö Tammi
Helsinki

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
The Mystery of Mercy Close ilmestyi 2012.
COPYRIGHT © MARIAN KEYES, 2012

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2013
PAINETTU EU:SSA
ISBN 978-951-31-7107-0

Tonylle

Samapa tuo sinänsä, mutta on se kyllä nurinkurista, että minä olen ainoa tietämäni ihminen jonka mielestä *ei* olisi ihanaa mennä ”jonnekin lepäämään”. Kunpa kuulisitte siskoni Clairen puhuvan siitä; hän ei kuulemma osaisi kuvitellakaan sen miellyttävämpää kokemusta kuin herätä jonain aamuna mielisairaalasta.

”Minulla on mainio idea”, hän julisti ystävälleen Judyille. ”Järkätään hermoromahduksemme yhtä aikaa.”

”Loistava ajatus!” Judy sanoi.

”Hankitaan kahden hengen huone. Siitä tulee mahtavaa.”

”Kuvaile vähän.”

”Hmm, odotas. Ystävällisiä ihmisiä... pehmeitä, helliä käsiä... kuiskaa-
via ääniä... valkoiset vuodevaatteet, valkoiset sohvut, valkoisia orkideoita,
kaikki valkoista...”

”Ihan kuin taivaassa”, Judy huokasi.

”Juuri niin kuin taivaassa!”

No ei nyt ihan! Avasin jo suuni sanoakseni vastaan, mutta ei heitä pys-
tynyt keskeyttämään.

”...solisevan veden ääni...”

”...jasmiinien tuoksu...”

”...seinäkellon tikitys jostain lähistöltä...”

”...kirkonkellon surumielinen kumahtelu etäältä...”

”...ja me sängyssä, tokkurassa Xanaxista...”

”...raukeina tuijottamassa pölyhiukkasten tanssia...”

”...tai lukemassa *Graziaa*...”

”...tai ostamassa Magnum Goldia osastolta toiselle kiertävältä jäätelön-
myyjältä...”

Ei siellä olisi mitään jäätelönmyyjää. Eikä muitakaan noista ihanuuksista.

”Viisas ja kokenut ääni sanoo...” Judy piti tauon tehostaakseen sanojaan:
”Karista harteiltasi kaikki taakat, Judy.”

”Ja joku suloinen hoitohengetär peruuttaa kaikki meidän sovitut tapaa-
miset”, Claire jatkoi. ”Hän käskää jokaista jättämään meidät rauhaan.

Kaikki kiittämättömät paskiaiset saavat kuulla että meillä on hermoromahdus, ja koska se on heidän syytään, heidän on oltava paljon mukavampia meitä kohtaan jos me enää ikinä tullaan pois.”

Sekä Clairen että Judyn elämä oli armottoman kiireistä – lapset, koirat, aviomiehet ja työpaikat sekä rasittava, aikaa nielevä pakkomielle näyttää kymmenen vuotta ikäänsä nuoremmilta. He sauhusivat jatkuvasti ympäriinsä kускаamassa ihmisiä: viemässä poikia rugbytreeneihin, hake-massa tyttäriä hammaslääkäristä, kiittämässä halki kaupungin ehtiäkseen kokoukseen. Monisuurittaminen oli heille taiteenlaji; liikennevaloihin juutuessaan he käyttivät vapautuneet sekunnit hieromalla pohkeisiinsa pikaruskettajaa, vastailivat sähköpostiinsa leffassa istuessaan ja leipoivat keskellä yötä punaisia, samettisia kuppikakkuja samalla kun teini-ikäinen tytär pilkkasi heitä ”vanhaksi lihavaksi lehmänkantturaksi”. Ainuttakaan hetkeä ei heitetty hukkaan.

Claire jatkoi unelmointiaan. ”Meille annetaan Xanaxia.”

”Iiiihanaa.”

”Niin paljon kuin me halutaan. Heti kun olo alkaa taas tuntua kurjemalta, soitetaan vain kelloa, ja hoitaja tulee antamaan uuden satsin.”

”Eikä ikinä tarvitse pukeutua. Joka aamu meille tuodaan uusi puuvillapyjama, ihka uusi, suoraan pakkauksesta. Ja me nukutaan kuusitoista tuntia päivässä...”

”Oiii, nukutaan...”

”Ihan niin kuin kiedottuina isoon vaahtokarkkikoteloon. Kaikki on leijuvaa ja auvoisaa ja unenomaista...”

Oli jo aika muistuttaa, että heidän suloisissa haaveissaan oli yksi paha vika. ”Hei, se paikkahan olisi mielisairaala.”

Sekä Claire että Judy näyttivät tyrmistyneiltä.

Lopulta Claire sanoi: ”En minä mistään mielisairaalaista puhu. Pelkääntään paikasta, jonne voi mennä... lepäämään.”

”Se paikka, jonne ihmiset menevät ’lepäämään’, on mielisairaala.”

Kumpikin vaikenä. Judy pureskeli alahuultaan. He näyttivät pohtivan vakavasti tätä seikkaa.

”Miksi paikaksi te sitä sitten kuvittelitte?” kysyin.

”Hmm... jonkinlaiseksi kylpyläksi kai”, Claire vastasi. ”Jossa saisi myös vahvoja lääkkeitä.”

”Sairaalassa on hulluja”, sanoin. ”Oikeita hulluja. Mielisairaita.”

He olivat taas vähän aikaa vaiti. Sitten Claire katsahti minuun kasvot punoittaen. ”Voi herran tähden, Helen”, hän tiuskaisi. ”Että sinä olet ärsyttävä! Eikö kukaan saisi ikinä edes unelmoida mistään ihanasta?”

TORSTAI

Ajattelin ruokaa. Niin teen aina kun juutun ruuhkaan. Kaikki normaalit ihmisethän tekevät tietysti samoin, mutta kun oikein mietin asiaa, en tosiaan ollut syönyt mitään aamuseitsemän jälkeen, ja siitä oli nyt kymmenisen tuntia. Jokin Laddzien kappale alkoi soida radiossa jo toisen kerran samana päivänä – voiko sen huonompaa tuuria ollakaan? Kun tunteelliset, äitelät soinnut täyttivät auton, koin hetken verran voimakasta halua ajaa päin tolppaa.

Vasemmalla puolen katua oli lähestymässä huoltoasema; punainen Virvokkeita-kyltti roikkui houkuttelevana taivasta vasten. Voisin irtautua tästä ruuhkasta, mennä sisään ja ostaa donitsin. Mutta noissa paikoissa myytävät donitsit olivat yhtä mauttomia kuin sienet, joita löytyy valtameren pohjasta. Paras varmaan käyttää sellaista vain peseytymiseen. Sitä paitsi bensapumppujen yläpuolella kaarteli parvi valtavia mustia korppikotkia, jotka jotenkin kammottivat minua. Ei, pitäköön huoltamo donitsinsa, minä kyllä...

Hetkinen! *Korppikotkia?*

Kaupungissa?

Huoltoasemalla?

Katsoin niitä uudestaan, eivätkä ne mitään korppikotkia olleet. Lokkeja vain. Tavallisia irlantilaisia lokkeja.

Sitten ajattelin: voi ei, ei taas.

Viisitoista minuuttia myöhemmin pysäköin vanhempieni talon eteen, viivyttelin vähän aikaa kootakseni itseni ja aloin sitten penkoa laukustani ulko-oven avainta. He olivat yrittäneet saada sen minulta takaisin kun kolme vuotta aiemmin olin muuttanut pois, mutta strategista oveluutta osoittaen en ollut luopunut siitä. Äiti oli mutissut jotain lukkojen vaihtamisesta, mutta kun ottaa huomioon että häneltä ja isältä oli mennyt kahdeksan vuotta aikaa jopa keltaisen puutarhasangon ostoon, ei ollut järin uskottavaa, että he selviytyisivät mistään niin mutkikkaasta kuin uuden lukon hankinta.

Löysin heidät keittiön pöydän äärestä juomasta teetä ja syömästä sokerikakkua. Vanhat ihmiset. Miten mukavaa elämää he viettivätään. Jopa ne, jotka eivät harrastaneet t'ai chitä. (Tähän palaan myöhemmin.)

He kohottivat katseensa ja tuijottivat minua. Ilmeistä kuvastui vaivoin kätkeyty mielipaha.

”Minulla on teille uutinen”, sanoin.

Äiti löysi puhekykynsä. ”Mitä sinä täällä teet?”

”Muutan tänne asumaan.”

”Minkä tähden? Me päästiin jo sinusta eroon. Maalattiin huoneesikin. Ja ollaan kaikin puolin tosi tyytyväisiä.”

”Johan minä kerroin, että minulla on teille uutinen. Nyt minä asun täällä. Se on se uutinen.”

Äidin ilme alkoi muuttua pelokkaaksi. ”Sinulla on oma asunto.” Äkäinen sävy ei peittänyt sitä, että hän alkoi jo epäröidä. Kaipa hän oli sittenkin ounastellut tätä.

”Ei ole”, sanoin. ”Ei enää tästä aamusta alkaen. Minulla ei ole minkäänlaista majapaikkaa.”

”Onko kyse siitä asuntolainasta?” Irlantilaiselle isoäidille tyypillisen oranssinvärisen meikkivoiteen alla hänen kasvonsa olivat nyt tuhkanharmaat.

”Mistä on kysymys?” Isä oli puolikuuro, ja usein myös aika sekava. Oli vaikea tietää, kumpi vamma kulloinkin oli päällimmäisenä.

”Helen ei ole maksanut **lainansa lyhennyksiä**”, äiti kailotti isän parempaan korvaan. ”Asunto on otettu **pankin haltuun**.”

”Minulla ei ole *rahaa* niihin lyhennyksiin. Saat sen kuulostamaan siltä kuin se olisi oma vikani. Ja muutenkin asia on paljon mutkikkaampi.”

”Sinulla on poikaystävä”, äiti sanoi toiveikkaasti. ”Etkö voisi muuttaa hänen luokseen?”

”Johan on vaihtunut ääni kellossa, senkin harras katolinen.”

”Ihmisten on seurattava aikaansa.”

Pudistin päätäni. ”En minä voi muuttaa Artien luo. Hänen lapsensa eivät hyväksyisi minua.” Tuo ei täysin pitänyt paikkaansa. Se koski ainoastaan Brunoä, joka vihasi minua silmittömästi. Ionan kanssa tulimme hyvin toimeen, ja Bella suorastaan jumaloi minua. ”Te olette minun vanhempani, joten saisinko muistuttaa että teidän kuuluu rakastaa minua ehdoitta ja pyyteettömästi. Kamani ovat autossa.”

”Mitä? Kaikkiko?”

”Ei.” Olin viettänyt koko päivän kahden ”rahat käteen” -muuttomiehen kanssa, ja loput vähistä huonekaluistani odottivat nyt lentokentän liepeillä valtavankokoisessa varastohallissa parempien aikojen paluuta. ”Vain vaat-

teeni ja työvälineeni.” Työvälineitä olikin aika paljon, sillä olin joutunut luopumaan toimistostani jo yli vuotta aiemmin. Myös vaatteita oli runsaasti, vaikka pakatessani olin heittänyt niitä tonnikaupalla pois.

”Milloin tämä oikein päättyy?” äiti marmatti. ”Milloin meille koittavat ne kuuluisat kultaiset eläkepäivät?”

”Eivät koskaan.” Isän äänestä kuului syvä vakaumus. ”Helen on osa yleistä kehityssuuntaa. Bumerangisukupolvea. Aikuiset lapset palaavat perheensä hoiviin. *Graziassa* oli siitä juttu.”

Eikä *Grazian* kanssa sopinut olla eri mieltä.

”Muutaman päivän voit asua täällä”, äiti myöntyi. ”Mutta varoitin, että me saatetaan vaikka myydä koko talo ja lähteä Karibian-risteilylle.”

Kiinteistöjen hinnat olivat niin matalalla, ettei sillä kauppasummalla seilaisi edes Aransaarille ja takaisin. Lähtiessäni raahaamaan tavaralaatikoita autosta päätin kuitenkin olla painottamatta tätä seikkaa. Tarjosivathan he sentään minulle katon pään päälle.

”Mihin aikaan syödään?” Minun ei ollut nälkä, mutta halusin tietää heidän päiväjärjestyksensä.

”Ai syödään?”

Suunnitelmissa ei kuulemma ollut minkäänlaista ateriaa.

”Ei me enää viitsitä nähdä sellaista vaivaa”, äiti tunnusti. ”Kun meitä on vain kaksi.”

Tämä oli masentava uutinen. Minulla oli muutenkin riittävän kurja olo, ja nyt vielä vanhempani käyttäytyivät kuin olisivat jo kuoleman odotushuoneessa. ”Kai te sentään jotain syötte?”

He katsoivat ensin yllättyneinä toisiaan ja sitten pöydällä olevaa sokerikakkua. ”Niin... lähinnä tuollaista.”

Aiemmin moinen järjestely olisi kelvannut minulle mainiosti – koko lapsuutemme ajan me viisi sisarusta olimme pitäneet isonpuoleisena riskinä syödä mitään äidin laittamaa – mutta nyt en ollut täysin oma itseni.

”No mihin aikaan sitä kakkua syödään?”

”Ihan milloin vain haluat.”

Tuo ei riittänyt minulle. ”Tarvitsen tietyn kellonajan.”

”Sanotaan sitten vaikka seitsemältä.”

”Okei. Kuulkaapas... Näin huoltoaseman yllä korppikotkaparven.”

Äidin suu tiukkeni viivaksi.

”Ei Irlannissa ole korppikotkia”, isä totesi. ”Pyhä Patrik ajoi ne tiehensä.”

”Isäsi on oikeassa”, äiti sanoi painokkaasti. ”Et sinä mitään korppikotkia nähnyt.”

”Mutta...” Sitten vaikenin. Turha siitä oli puhua. Avasin suuni vetääkseni ilmaa keuhkoihini.

”Mitä sinä teet?” Äiti kuulosti pelästyneeltä.

”Minä...” Mitä minä oikein tein? ”Yritän hengittää. Rintakehäni on jotenkin jumissa. Siellä ei ole tarpeeksi tilaa ilmalle.”

”Totta kai siellä on tilaa. Hengittäminen on maailman luonnollisin asia.”

”Kylkiluuni ovat tainneet kutistua. Luuthan kutistuvat, kun ihminen vanhenee.”

”Sinä olet vasta kolmenkymmenenkolmen. Odotas kun pääset minun ikääni, sitten tiedät kaiken luitten kutistumisesta.”

Äiti näytti kookkaammalta ja vahvemmalta kuin ikinä, vaikka en tienytäkään hänen tarkkaa ikäänsä. Hän nimittäin valehteli siitä asiasta jatkuvasti ja taidolla. Toisinaan hän kehaisi esittäneensä merkittävää osaa vuoden 1916 pääsiäiskapinassa (”olin kirjoittamassa puhtaaksi itsenäisyysjulistusta, jonka nuori Pádraig sitten luki kansanjoukolle pääpostin portailta”), toisinaan taas muisteli kaihoten teinivuosiaan, jotka olivat kuluneet ”Hucklebuckin” tahtiin tanssien niihin aikoihin kun Elvis kävi Irlannissa. (Elvis ei koskaan käynyt Irlannissa eikä laulanut ”Hucklebuckia”, mutta jos tämän yritti kertoa äidille, hän vain innostui lisää ja väitti, että matkallaan Saksaan Elvis oli tehnyt maahamme salaisen vierailun ja esittänyt ”Hucklebuckin” nimenomaan siksi, että äiti oli sitä pyytänyt.)

”Vedä kunnolla henkeä, siitä vaan, siihen nyt pystyy kuka tahansa”, äiti kannusti. ”Pieni vauvakin osaa sen. Siis mitä sinä teet illalla? Sen... sen kakunsyönnin jälkeen? Katsellaanko yhdessä telkkaria? Meillä on tallennettuna kaksikymmentäyhdeksän jaksoa *Arvostele mun illallista*.”

”Äh...” En halunnut nähdä *Arvostele mun illallista*. Yleensä katsoin vähintään kaksi jaksoa päivässä, mutta äkkiä koko ajatuskin tympäisi minua.

Minulla oli avoin kutsu Artien luo. Tosin myös hänen lapsensa olisivat paikalla enkä tiennyt, jaksaisinko nyt jutella heidän kanssaan. Sitä paitsi heidän läsnäolonsa esti vapaan seksuaalisen itseilmaisuni. Mutta Artie oli ollut koko viikon työmatkalla Belfastissa, ja olin... niin, kai sen voi tunnustaa suoraan... olin kaivannut häntä.

”Luultavasti menen Artien luo”, sanoin.

Äiti innostui. ”Voinko minäkin tulla?”

”Et tietenkään voi! Minähän olen jo kieltänyt!”

Äiti oli ihastunut Artien taloon. Jos luette sisustuslehtiä, varmaan tiedätte, mistä on kyse. Ulkopuolelta talo näyttää arkipäiväiseltä työväenluokan asumukselta joka kyhjöttää jalkakäytävän reunassa, kohottaa ujusti lak-

kiaan ja tietää paikkansa. Liuskekivikatto on vino ja ulko-ovi niin matala, että ainoastaan aito kääpiö pystyy kävelemään siitä pelkäämättä halkaisevansa kalloaan.

Sisälle päästyään huomaa kuitenkin, että koko takaseinä on poistettu ja korvattu ilmassa leijuvien portaikkojen, linnunpesän lailla killuvien makuuhuoneiden ja korkeuksista kuultavien kattoikkunoiden lasisella, futuristisella ihmemaalla.

Äiti oli käynyt siellä vain kerran, silloinkin vahingossa – olin kieltänyt häntä poistumasta autosta, mutta hän oli hävyttömästi uhmannut kieltoani – ja talo oli tehnyt häneen niin suuren vaikutuksen, että olin saanut hävetä silmät päästäni. En antaisi sen tapahtua toista kertaa.

”Hyvä on, sitten en tule. Mutta minulla on sinulle yksi pyyntö.”

”Mikä?”

”Lähtisitkö kanssani Laddzien paluukonserttiin?”

”Oletko mennyt järjiltäsi?”

”Ai *minä*kö? Paraskin sanomaan, sinä ja sinun korppikotkasi.”

Kääpiökokoiset työväenluokan talot ovat sinänsä ihan jees, paitsi ettei niihin yleensä kuulu kätevää maanalaista parkkitilaa. Minulta meni enemmän aikaa pysäköintipaikan löytämiseen kuin koko kolmen kilometrin ajomatkaan Artien luo. Lopulta sain autoni (Fiat 500, musta ulkoa ja sisältä) tungetuksi kahden valtavan kokoisen katumaasturin väliin ja astuin sisään tuohon taivaalliseen pleksilasimaailmaan. Minulla oli sinne oma avain. Juhlavasta vaihtoseremoniasta oli kulunut vasta kuusi viikkoa, mutta vielä silloin minullakin oli ollut asunto, jonka avaimen olin vastavasti antanut Artielle.

Kesäkuinen ilta-aurinko häikäisi silmiäni, kun äänten sorinan johdattamana laskeuduin maagiset, ilmassa leijuvat portaat alas terassille, minne joukko hyvännäköisiä, vaaleatukkaisia ihmisiä oli kerääntynyt – tuskinpa mitään tervehenkisempää maa päällään kantaa – kokoamaan palapeliä. Artie, komea viikinkini Artie. Iona, Bruno ja Bella, hänen suloiset lapsensa. Sekä Vonnie, hänen kaunis ex-vaimonsa. Vonnie istui aivan Artien kyljessä kiinni, hoikka ruskettunut olkapää Artien leveää olkaa hipoen.

En ollut odottanut tapaavani häntä nyt, mutta hän asui lähistöllä ja pistäytyi usein käymään, yleensä mukanaan uusi kumppaninsa Steffan.

Vonnien havaitsi minut ensimmäisenä. ”Hei, Helen!” hän huudahti hilpeästi.

Moniääniset tervehdykset ja säteilevät hymyt ottivat minut vastaan, ja poskilleni sateli tervetulosuukkoja. Sydämellinen perhe, nämä Devlinit. Ainoastaan Bruno vetäytyi kauemmas, ja turha kuvitella etten olisi huomannut sitä. Mielessäni olin kirjannut ylös kaikki ne lukuisat tilanteet, joissa hän oli nöyryyttänyt minua. Mikään ei jäänyt minulta havaitsematta. Kullakin meistä on lahjamme.

Bella, päästä varpaisiin vaaleanpunaisissa ja kirsikkapurukumilta haisten, oli innoissaan saapumisestani. ”Helen, Helen!” Hän kiepsahti syliini. ”Isä ei kertonut, että olet tulossa. Saanko laittaa tukkasi?”

”Bella hei, anna Helenin hengähtää vähän aikaa”, Artie sanoi.

Yhdeksänvuotiaana ja luonteeltaan herttaisena Bella oli joukon nuorin ja heikoin jäsen. Silti olisi ollut tyhmänrohkeaa jättää hänet huomiotta. Mutta ensin minun piti hoitaa eräs toinen asia. Tuijotin kohtaa, jossa Vonnien olkapää hipoi Artien olkavartta. ”Siirry”, sanoin. ”Olet liian lähellä Artieta.”

”Äiti on hänen vaimonsa.” Brunon tyttömäiset posket hehkuivat tuohtumuksesta – vai käyttikö hän *poskipunaa*?

”Entinen vaimonsa”, muistutin. ”Ja minä olen hänen tyttöystävänsä. Nyt hän kuuluu minulle.” Kiireesti ja vilpillisesti lisäsin: ”Hah hah hah.” Mikäli joku olisi moittinut minua itsekkyydestä ja kypsymättömyydestä ja kehotanut ajattelemaan Bruno-raukan tunteita, olisin siis aina voinut vastata: ”Herran tähden, sehän oli vitsi! Täytyy kai pojan oppia ymmärtämään huumoria.”

”Itse asiassa Artie se nojautui minuun”, Vonnie sanoi.

”Eikä nojautunut.” Tänä iltana olin aika tympääntynyt tähän leikkiin, jota minun oli aina Vonnien kanssa leikittävä. Seuraavat vuorosanani olivatkin jo melkoisen työn takana. ”Aina sinä olet hänen kimpussaan. Luovuta nyt, Vonnie. Hän on hulluna minuun.”

”No hyvä on.” Vonnie siirtyi suosiolla sivummalle, niin että hänen ja Artien väliin jäi runsaasti tilaa.

Se ei ollut minun tapaistani, mutta vastoin tahtoaanikin pidin Vonniesta.

Entä Artien osuus kaikessa tässä? Hän keskitti tiiviisti huomionsa palapelin vasempaan alakulmaan. Yleensäkin hänessä oli piirre, joka toi mieleen elokuvien vahvat ja hiljaiset tyypit, ja kun Vonnie ja minä aloitimme kamppailumme alfanaaraan asemasta, hän oli oppinut – minun neuvostani – vetäytymään kokonaan syrjään.

Alkuun hän oli yrittänyt suojella minua Vonnietta, mutta se oli loukannut minua hirveästi. ”Aivan kuin uskoisit, että hän on pelottavampi kuin minä”, olin tuhahtanut.

Oikeastaan se oli kolmetoistavuotias Bruno, joka oli todellinen ongelma. Hän oli häijympi kuin ilkeinkään tyttö. Tiesin toki, että Brunolla oli siihen syynsä: hänen vanhempansa olivat eronneet kun hän oli ollut herässä yhdeksän vuoden iässä, ja nyt häntä riivasivat murrosiän vihahormonit, jotka hän ilmaisi pukeutumalla fasisti-chic-tyyliin: tyköistuviin mustiin paitoihin ja kapeisiin mustiin housuihin, joiden lahkeet oli tungettu kiiltäviin polvisaappaisiin. Hyvin, hyvin vaaleat hiukset oli leikattu lyhyiksi lukuun ottamatta pitkää, liehuvaa 80-luvun otsatukkaa. Lisäksi hän käytti maskaraa, ja vaikutti siltä että nyttemmin hän oli lisännyt arsenaaliinsa myös poskipunan.

”No niin!” Hymyilin vähän kireästi ympärilläni istuville.

Artie nosti katseensa palapelistä ja tuijotti minua kiinteästi sinisillä silmillään. Jestas. Nielaisin syvään. Olisin toivonut Vonnien lähtevän välittömästi kotiinsa ja lasten nukkumaan, niin että voisin olla jonkin aikaa Artien kanssa kahdestaan. Mahtaisiko olla tahditonta pyytää heitä häipymään?

”Otatko jotain juotavaa?” Artie kysyi katsellen yhä minua silmiin. Nyökäsän ääneti.

Odotin hänen nousevan ja menevän keittiöön, niin että voisin seurata perässä ja salavihkaa vähän nuuhkia häntä.

”Minä haen”, Iona sanoi poissaolevan näköisenä.

Tukahdutin pettyneen ulvaisun ja katselin, kuinka hän lipui alas leijuvia portaita kohti keittiötä, missä juomat asustivat. Iona oli viidentoista. Minusta oli ällistyttävää, että hänen saattoi uskoa kantavan lasin viiniä huoneesta toiseen kulauttamatta sitä kurkkuunsa. Kun itse olin viidentoista, join mitä tahansa mikä ei ollut naulattu kiinni. Niinhän kaikki siinä iässä tekivät. Ehkä kyse oli sen ajan niukoista taskurahoista, en oikein tiennyt, mutta sen tiesin, etten ymmärtänyt Ionaa enkä hänen luotettavia, pidättyväisiä hengenheimolaisiaan.

”Haluatko syötävää, Helen?” Vonnie kysyi. ”Jääkaapissa on fenkoli-homejuustosalaattia.”

Vatsaani kipristi. Se ei taatusti huolisi sisäänsä yhtään mitään. ”Olen jo syönyt”, väitin, vaikka en ollut. En ollut saanut alas siivuakaan edes äidin ja isän päivälliskakusta.

”Oletko varma?” Vonnie katseli minua tutkivasti. ”Näytät aika laihalta, enkä halua että tulet laihemmaksi kuin minä!”

”Siitä ei ole pelkoa.” Vaikka kenties olikin. En ollut syönyt kunnon ateriala sitten... niin, itse asiassa en muistanut milloin; ehkä siitä oli suunnilleen viikko, ehkä vähän enemmän. Kehoni tuntui lakanneen huomauttamasta aivoilleni, että se kaipasi ruokaa. Tai sitten pääni oli niin täynnä muita huolia, ettei se ehtinyt käsitellä kehoni tiedonantoja. Silloin harvoin kun viesti oli päässyt perille, olin ollut kyvytön tekemään mitään vähänkään mutkikasta nälkäni vaimentamiseksi, niin kuin kaatamaan maitoa muren päälle. Jopa popcornin syöminen, jota olin kokeillut edellisyydenä, oli tuntunut minusta omituiselta: miksi kukaan viitsisi ahmia noita karheitä styroksipalleroita, jotka viilsivät suun sisäpintaa ja sen jälkeen hieroivat suolaan haavoihin?

”Helen!” Bella sanoi. ”Nyt leikitään!” Hän kaivoi esiin pinkin muovikamman ja pinkin Tupperware-rasian täynnä pinkkejä hiussolkia ja pinkkejä, pörröisiä kumilenkkejä. ”Käy istumaan.”

Voi luoja. Kampaamoleikki. Ei sentään tarvinnut leikkiä moottori-ajoneuvojen rekisteröintiä, joka oli leikeistämme viheliäisin: minun oli jonotettava tuntikaudet, ja Bella esitti rekisterileidiä joka istui kuvitteellisen lasiluukun takana. Yritin kertoa että voisimme tehdä saman myös netissä, mutta hän intti ettei se silloin olisi mitään leikkimistä.

”Juomasi tuli”, hän sanoi ja supatti sitten Ionalle: ”Anna se äkkiä, etkö huomaa että Helen on stressaantunut?”

Iona ojensi minulle punaviinimaljan ja ison, kylmän lasin, jossa kilisi jääkuutioita. ”Shirazia vai kotitekoista valeriaana-jääteetä? En ollut varma kummasta pitäisit enemmän, joten toin molempia.”

Sekunnin verran harkitsin viiniä, mutta sitten muutin mieleni. Pelkäsin että jos ryhtyisin juomaan, en pystyisi enää lopettamaan, enkä millään nyt kestäisi krapulan kauhuja.

”Ei viiniä, kiitos.”

Varauduin jo henkisesti siihen mekkalaan, jonka tuo lause yleensä aiheutti. ”Mitä? Ei viiniä! Sanoiko hän ’ei viiniä’? Helen on mennyt järjiltään!” Odotin siis Devlinien käyvän yhtenä miehenä kimppuuni ja ottavan minusta niskalenkin, niin että lasillinen Shirazia saataisiin muovisuppilolla kurkustani alas kuin matolääke lampaan suuhun, mutta kauhistelua ei kuulunutkaan. Olin hetkeksi unohtanut, etten nyt ollut omieni joukossa.

”Kävisikö dieettikokis?” Iona tiedusteli.

Jestas. Devlinit olivat täydellinen isäntäperhe, jopa Iona joka tuntui yleensä leijuvan kuin muissa maailmoissa. Heillä oli aina dieettikokista jääkaapissaan minua varten, vaikkei kukaan heistä juonut sitä.

”Ei kiitos, tämä riittää.”

Siemaisin valeriaanateetä – ei pahaa, muttei hyvääkään – ja sitten ase-tuin valtavalle lattiatyynylle. Bella polvistui viereeni ja alkoi silittää päälakeani. ”Sinulla on kaunis tukka”, hän mutisi.

”Kiitos vaan.”

No, Bellan mielestä kaikki minussa oli kaunista, joten hän ei ollut kovin luotettava arvostelija.

Kun hänen pikku sormensa kampasivat ja erottelivat suortuvan toisensa jälkeen, hartiani alkoivat rentoutua, ja ensi kertaa noin kymmeneen päivään pystyin helpotuksekseni hengittämään kunnolla, niin että keuhkoni täyttyivät ilmalla ja sitten tyhjenivät. ”Huh, tämä tuntuu tosi mukavalta...”

”Oliko rankka päivä?” Bella kysyi myötätuntoisesti.

”Et arvaakaan kuinka rankka, pinkki pikku *amigani*.”

”Kerro pois”, hän ehdotti.

Olin jo vähällä ruveta valittamaan koko surkeaa sekasotkua, mutta sitten muistin että hän oli vasta yhdeksänvuotias.

Yritin siis parhaani mukaan kuulostaa hilpeältä. ”Niin... En ole kyennyt maksamaan laskuja, ja siksi minun oli muutettava asunnostani...”

”Mitä?” Artie kauhistui. ”Milloin?”

”Tänään. Mutta ei se mitään.” Puhuin lähinnä Bellalle, en Artielle.

”Mikset ole kertonut minulle?”

Miksi en tosiaan ollut kertonut? Antaessani kuusi viikkoa aiemmin Artielle avaimeni olin varoittanut että näinkin voisi käydä, mutta olin saanut sen kuulostamaan vitsiltä; olihan lähes koko Irlanti ulosotossa ja korviaan myöten veloissa. Viime viikonloppuna Artiella oli ollut lapset luonaan ja sen jälkeen hän oli ollut koko viikon poissa, ja vakavista asioista kertominen puhelimessa oli minulle vaikeaa. Enkä sitä paitsi ollut kertonut tilanteistani muillekaan.

Eilisaamuna, kun tajusin että olin saapunut tieni päähän – itse asiassa se oli tapahtunut jo aiemmin, mutta olin kieltäytynyt katsomasta totuutta silmiin ja toivonut, että tietyöporukka tulisi paikalle asfalttilavoineen ja valkoisine viivoineen ja rakentaisi minulle muutaman kilometrin lisää – tilasin vain kaksi muuttomiestä täksi päiväksi puhumatta asiasta kenellekään. Syynä siihen oli luultavasti häpeä. Vai suruko? Tai ehkä järkytys? Vaikea sanoa varmasti.

”Mitä aiot nyt tehdä?” Bella kuulosti hätäntyneeltä.

”Olen muuttanut takaisin äitini ja isäni luokse joksikin aikaa. He ovat jo aika vanhoja eikä ruokahuolto oikein pelaa, mutta kyllä se siitä...”

”Mikset tule tänne asumaan?” Bella kysyi.

Brunon persikkapokset punehtuivat välittömästi raivosta. Yleensäkin hän oli niin kiukkuinen että olisi luullut kaiken sen sapekkisuuden ilmenevän myös ulospäin laikkuina tai näppylöinä, mutta itse asiassa hänen ihonsa oli hyvin pehmeä ja sileä.

”Siksi, että isäsi ja minä ollaan seurusteltu vasta suhteellisen vähän aikaa...”

”Viisi kuukautta, kolme viikkoa ja kuusi päivää”, Bella totesi. ”Se tekee melkein kuusi kuukautta. Siis puoli vuotta.”

Vilkaisin huolestuneena hänen innokkaita pikku kasvojaan.

”Ja äiti sanoo, että te sovitte hyvin yhteen”, Bella jatkoi touhukkaana. ”Eikö vaan, äiti?”

”Juuri niin.” Vonnie hymyili vähän vinosti.

”En minä voi tulla teille”, sanoin ja yritin kovasti kuulostaa hilpeältä. ”Brunohan puukottaisi minut keskellä yötä.” Ja vohkisi sen jälkeen meikini, ajattelin mutta sitä en sanonut ääneen.

Bella kauhistui. ”Eikä!”

”Kylläpä”, Bruno vahvisti.

”Bruno!” Artie karjaisi.

”Anteeksi, Helen.” Bruno tunsi kyllä käytöstavat. Sitten hän käänsi päänsä pois, mutta ennen sitä ehdin nähdä hänen sanovan äänettömästi: ”Haista vittu, lehmä.”

Vaati rautaista tahdonlujuutta, etten vastannut samalla mitalla: ”Haista itse, fasistipoju.” Muistutin kuitenkin mieleeni, että olin jo lähes kolmenkymmenenneljän. Ja Artie saattaisi nähdä.

Äkkiä huomioni kiinnittyi kännykässä vilkkuvaan valoon. Uusi sähköpostiviesti oli kiintoisasti nimetty ”Nöyränä hattu kourassa”. Sitten näin lähettäjän: Jay Parker. Olin vähällä pudottaa koko vekottimen lattialle.

Helen-kulta, herttainen pikku ärripurrini. Vaikka sitä on kamala myöntää, tarvitsen apuasi. Mitä jos annettaisiin menneitten olla menneitä? Otapa yhteyttä.

Yksisanaisen vastaukseni näppäilyyn ei kulunut täyttä sekuntiakaan.

En.

Annoin Bellan puuhastella tukkani kimpussa, siemailin valeriaanatee-täni, katselin kuinka Devlinit kokosivat palapeliään ja toivoin, että koko porukka – paitsi tietysti Artie – painuisi hevon kuuseen. Emmekö voisi vähintään mennä sisälle ja panna telkkarin päälle? Lapsuudenkodissani ”ulkona oleiluun” oli suhtauduttu sangen epäluuloisesti. Edes keskellä kesää emme oikein ymmärtäneet puutarhan ideaa, varsinkaan kun television johto ei yltänyt pihalle saakka. Ja telkkari oli Walsheille hyvin tärkeä: mitään ei ikinä tapahtunut – ei synnytty, kuoltu eikä menty naimisiin – ilman television taustaaääntä, mieluiten jotain meluisaa saippuaopperaa. Miten Devlinit kestivät tuollaisen määrän pelkkää keskustelua?

Äkkiä tajusin ettei kyse kenties ollutkaan heistä, vaan minusta. Kykyäni seurustella toisten ihmisten kanssa näytti hupenevan kuin ilma vanhasta vappupallosta, ja nyt se oli vielä kehnompikin kuin tunti sitten.

Bellan pehmeät sormet nyhtivät päänahkaani, hän touhusi ja naksuteli kieltään ja tuntui vihdoinkin päätyvän itseään tyydyttävään lopputulokseen.

”Täydellistä! Näytät ihan mayaprinsessalta. Katso.” Hän työnsi käsipeilin kasvojeni eteen. Kun vilkaisin siihen, hiukseni olivat kahdella pitkällä palmikolla, ja otsatukkani poikki kulki jokin käsin kudottu juttu. Bella esitteli minua ylpeänä muille. ”Katsokaa Heleniä. Eikö olekin kaunis?”

”Hyvin kaunis.” Vonnie kuulosti aivan vilpittömältä.

”Aivan kuin mayaprinsessa”, Bella painotti.

”Pitääkö paikkansa, että Magnumit ovat mayojen keksintö?” minä kysyin.

Seurasi lyhyt, ällistynyt hiljaisuus, jonka jälkeen keskustelu jatkui ikään kuin en olisi mitään sanonutkaan. Tässä porukassa olin tosiaan täysin väärällä aaltopituudella.

”Aivan kuin mayaprinsessa”, Vonnie myönsi. ”Paitsi että Helenin silmät ovat vihreät, ja mayaprinsessan olisivat todennäköisesti ruskeat. Mutta tukka on täydellinen. Hienosti tehty, Bella. Helen, otatko lisää teetä?”

Yllätyksekseni huomasin – ainakin hetkellisesti – kyllästyneeni koko Devlinin sakkiin: edulliseen ulkonäköön, kauniiseen käytökseen ja hyviin tapoihin. Nämä lautapelit, sopuisat avioerot ja ”lapsille puoli lasillista viiniä päivällisellä” -periaatteet kävivät hermoilleni. Olisin kovasti halunnut päästä Artien kanssa kahden kesken, mutta se ei nyt näyttänyt onnistuvan, enkä jaksanut edes kunnolla ärsyntyä asiasta. Eihän ollut Artien vika, että hänellä oli kolme lasta ja vaativa työ. Hän ei tiennyt tämän päivän koettelemuksistani. Eikä eilisen. Tai itse asiassa koko edellisviikon.

”Kiitos Vonnie, mutta ei lisää teetä. Taidan tästä häipyä.” Nousin lattia-tyynyttä.

”Oletko lähdössä?” Artie näytti huolestuneelta.

”Tavataan viikonloppuna.” Tai milloin lapset seuraavaksi mahtaisivatkaan olla Vonnien luona. Heidän erittäin mutkikas vuorottelusysteeminsä oli jäänyt minulle hämäräksi. Sen pääperiaate oli, että lapset viettäisivät tarkalleen yhtä paljon aikaa kummankin vanhempansa luona, mutta päivät vaihtelivat viikosta toiseen sen mukaan, oliko jommallakummalla muita menoja – lyhyitä lomia, ystävien häitä maaseudulla ja vastaavaa. (Minusta tämä näytti koskevan lähinnä Vonnietä.)

”Onko kaikki okei?” Artie alkoi vaikuttaa levottomalta.

”On toki.” Nyt en jaksaisi pitempiä selvityksiä.

Hän tarttui ranteeseeni. ”Odottaisitko vähän?” Ääntään madaltaen hän jatkoi: ”Pyydän Vonnietä lähtemään. Ja jossain vaiheessa lapset toki menevät nukkumaan.”

Sitä pitäisi kuitenkin odottaa tuntikausia, emmekä Artie ja minä ikinä menneet sänkyyn ennen lapsia. Tietysti olin paikalla usein myös aamui-

sin, joten oli selvää että olin ollut talossa yötä, mutta kaikki me teeskentelimme, että olin muka nukkunut jossain kuvitteellisessa vierashuoneessa ja Artie oli viettänyt yönsä yksin. Vaikka olin hänen tyttöystävänsä, käyttäydymme kuin olisin joku perhetuttava.

”Kyllä minun täytyy nyt mennä.” En enää jaksaisi kytätä terassin nurkassa, milloin Artie vapautuisi velvoitteistaan ja saisin tilaisuuden riisua hänet. Ennen sitä ehtisin räjähtää.

Ensin kuitenkin hyvästelyt. Niihin tuhlaantui parikymmentä minuuttia. Minä en piitannut pitkistä seremonioista; jos itse olisin saanut päättää, olisin vain mutissut jotain vessakäynnistä, livahtanut tieheni ja ollut jo puolimatrossa kotiin, kun poissaoloni olisi edes huomattu.

Hyvästely on lähes sietämättömän tylsää. Koska ajatuksissani olen jo häipynyt, kaikki se ”voi hyvin” ja ”aja varovasti” on turhaa ajanhukkaa.

Toisinaan haluaisin riuhtaista ihmisten kädet pois olkapäiltäni, sysätä heidät syrjään ja säännätä vapauteen. Mutta Devlineillä jäähyväiset hoidettiin pitkän kaavan mukaan, halauksin ja poskisuudelmin – niihin osallistui jopa Bruno, joka selvästikään ei kyennyt täysin karistamaan harteiltaan keskiluokkaista kasvatustaan. Bella suukotti minua peräti neljästi (molemmille poskille, otsalle ja leukaan) ja ehdotti, että tulisin pian hänen huoneeseensa yökylään.

”Lainaan sinulle mansikkaleivospyjamaani”, hän lupasi.

”Sinä olet yhdeksänvuotias”, Bruno virnuili. ”Ja tuo muija on aika vanha. Ei taitaisi se pyjama mahtua.”

”Me ollaan samaa kokoa”, Bella tokaisi.

Hassua kyllä, se piti lähestulkoon paikkansa. Minä olin ikäisekseni lyhyt, Bella puolestaan pitkä. Artien tapaan kaikki Devlinit olivat pitkiä.

”Oletko nyt varma, että pärjät yksinäsi?” Artie kysyi saattaessaan minua ulko-ovelle. ”Sinulla on ollut rankka päivä.”

”Ei minulla ole mitään hätää.”

Hän tarttui käteeni, hieroi kämmentäni t-paitansa rintamusta vasten ja siirsi sen sitten alemmas, vatsalihastensa kohdalle.

”Älä.” Vetäydyin kauemmas. ”Ei kannata aloittaa sellaista mitä ei voi viedä loppuun.”

”Okei. Mutta ennen kuin lähdet, otetaan sentään tämä pois.”

”Hei, minähän sanoin...”

Hellästi hän irrotti sen mayojen otsanauhan jonka Bella oli päähäni sitonut, näytti sitä minulle ja antoi sitten pudota lattialle.

”Oi”, huokaisin. Ja uudelleen ”oi”, kun hän ujutti käsiään hiusrajaani myöten kohti kovia kokenutta päälakeani ja alkoi avata palmikoita. Hetkeksi

suljin silmäni ja annoin hänen kättensä jatkaa työtään. Hän liikutti peukaloitaan korvieni ympärillä, otsallani, kulmakarvojeni välisessä kiukkupöimussa ja siinä kireässä kohdassa, jossa niska liittyy päänahkaan. Kasvoni alkoivat rentoutua ja leukani jännitys laueta, ja kun hän vihdoin lopetti, olin niin autuaassa tilassa että heikompi nainen olisi kellahtanut kumoon.

Minä pysyin sentään jaloillani. ”Kuolasinko päällesi?” utelin.

”Et tällä kertaa.”

”Hyvä. Nyt minä lähden.”

Hän taivutti päätään ja antoi minulle suukon joka oli pidätyväisempi kuin olisin toivonut, mutta tietysti oli viisainta olla innostumatta liikaa.

Liu’utin käteni hänen takaraivolleen. Minusta oli mukavaa pörröttää sormillani hänen niskahiuksiaan ja nykäistä niitä, ei sentään kipeästi. Ei aivan.

Irrrottautuessamme sanoin: ”Tykkään tukastasi.”

”Vonnien väittää, että se on liian pitkä.”

”Minä väitän, että ei ole. Ja minähän sen päätän.”

”Okei”, hän sanoi. ”Yritäpä nukkua vähän. Soitan sinulle myöhemmin.”

Viime viikkojen aikana olimme omaksuneet tavan jutella hetken verran juuri ennen nukkumaanmenoa.

”Ja mitä siihen kysymykseesi tulee”, hän jatkoi, ”niin vastaus on kyllä.”

”Mihin kysymykseen?”

”Siis että ovatko Magnumit mayojen keksintö.”

”Ai...”

”Totta kai Magnumit ovat mayojen keksintö.”

Kolmekymppisellä Helenillä ei mene kovin hyvin: hän joutuu rahapulan vuoksi luopumaan ihanasta kodistaan ja muuttamaan takaisin vanhempiensa luo. Uusi, kuuma poikaystävä Artie kyllä tuo Helenille lohtua, mutta Artien ex-vaimossa ja kolmessa lapsessa on hiukan sulateltavaa. Ja kun Helen eräänä päivänä luulee taivaalla lentäviä lokkeja korppikotkiksi, on aika myöntää että masennuskin on uusiutunut.

Kun ärsyttävä ex-poikaystävä Jay sitten ilmaantuu takaisin kuvioihin ja tarjoaa Helenille töitä yksityisetsivänä, Helen ei voi kieltäytyä. Tehtävänä on löytää Wayne, aiemmin suursuosittun poikabändin äkillisesti kadonnut jäsen, sillä comeback-keikka lähestyy mutta bändin outolintua ei näy missään. Tehtävä osoittautuu kimurantiksi ja vie Helenin supertähtien loistokkaaseen mutta vinksahaneeseen maailmaan. Helen kuitenkin selvittää hankaluudet suorapuheisuuden, sinnikkyiden ja mustan huumorin voimalla. Unohtamatta kunnon lääkitystä.

